

Snart premiär för föreställningen Frans

19 mars 2024

Foto: Mikael Sundberg

Historien om dövblinde Frans Leijon (1879-1947) tar nu steget till scenen för att berätta om en man vars liv var präglad av motgångar men också av framgångar. Föreställningen Frans har premiär den 5 april i Helsingfors och är ett samarbete mellan finska Teatteri Totti och svenska Riksteatern Crea.

Frans Leijon föddes 1879 i Yläne i Finland och förlorade både syn och hörsel till följd av smittkoppor. Plötsligt stod Frans inför en värld av tystnad och mörker, vilket gjorde vardagliga uppgifter svåra, som till exempel att gå. Trots detta kämpade Frans vidare, kravlade på alla fyra och mötte livets prövningar med en stark vilja.

Det var lärarinnan Anna Heikel som introducerade ett sätt att uppleva världen genom lukt och beröring till Frans. Genom Annas envishet och tålamod lärde sig Frans teckenspråk och att kommunicera genom beröring, vilket möjliggjorde en interaktion med omvärlden.

Genom Frans ögon får publiken en ny syn på världen - en värld som han utforskade med sina händer och fingrar. Föreställningen utmanar fördomar mot personer med dövblindhet och kommunicerar att denna typ av funktionsnedsättning inte är ett hinder för att uppleva skönheten i tillvaron.

Regissören Marita S. Barber vill lyfta fram livserfarenheter från olika språk- och kulturgrupper. Genom att berätta Frans historia vill Marita också betona kraften och modet hos människor som står inför liknande utmaningar. Manusförfattaren Sarah Remgren, själv dövblind, har skapat ett manus där hon vill förmedla historien på ett autentiskt sätt.

Premiären av "Dövblinda Frans Leijons otroliga liv, fullt av motgångar och finsk sisu" äger rum den 5 april i Helsingfors och följs av en teaterturné våren 2024. Den svenska premiären kommer att äga rum i Leksand den 20 april. I rollen som Frans Leijon ser vi finska Aki Pirkola, som själv är dövblind. I rollen Anna ser vi svenska

Mette Marquardsen.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Strejk på skola med döva elever i Frankrike

19 mars 2024

Foto: Média'Pi

Den 14 mars gick större delen av lärarna på skolan Collège Pablo Picasso i Bron, Frankrike i strejk. De strejkade för att protestera mot skolorganisationens planer inför nästa läsår. Det här året har skolan cirka 600 elever, varav 24 är döva.

Under eftermiddagen samlades de strejkande lärarna tillsammans med föräldrar och personer från två andra skolor i Bron, utanför rektorskontoret. De ville visa sin beslutsamhet inför ett planerat möte av ledningen den 20 mars. Orsakerna till strejken är många, enligt ett meddelande från skolpersonalen. Några av skolorganisationens planer som personalen ställer sig mot är:

- Minskningen av det totala antalet undervisningstimmar som Académie de Lyon tilldelat skolan till kommande läsår.
- Införandet av grupper efter nivåer. En sådan gruppering innebär att man skapar en form av gruppering av de "bästa" och de "sämsta" eleverna. Personalen är också oroad över att denna omorganisation, som innebär att lärarna ägnar mer tid åt nivågrupperna, kan ske på bekostnad av mottagandet av döva elever.
- Borttagningen av en femteklass. Det menar personalen kommer att leda till en överbelastning i de återstående klasserna. I sin tur skulle det omöjliggöra inkluderingstider för döva elever, som normalt är planerade i vissa ämnen (framför allt i biologi, fysik och kemi).

Vår DJE-partner i Frankrike, Média'Pi, har kontaktat Apes Lyon som är en föräldraförening för döva barn. Enligt en döv lärare och medlemmar från Apes Lyon skulle kvaliteten på inkluderingen kraftigt försämrats. Redan idag är förhållandena för mottagande av döva elever komplicerade. Till exempel saknas det en teckenspråkig kontaktperson för döva elever, döva yrkesverksamma och döva föräldrar. De berättar att man dessutom måste uppmärksamma det franska teckenspråket (LSF) och dövas verklighet vid varje förändring av inspektör, rektor och så vidare.

Sarah Massiah, Média'Pi

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Pakistan vann World Cup 2024 i T20 cricket för döva

19 mars 2024

Foto: Adobe stock

Mellan den 6-12 mars genomfördes världscupen i T20 cricket för döva herrar i Sharjah, Förenade Arabemiraten. Cupen var den fjärde i sitt slag och arrangerades av Deaf International Cricket Council (DICC). Pakistans dövcricketlandslag blev världsmästare.

Twenty20 (T20) är en kortare variant av cricket. Under världscupen tävlade sex länder om att bli erövra världsmästartiteln. De sex länderna var Pakistan, Bangladesh, Indien, Sri Lanka, Sydafrika och Australien. Pakistan förblev obesegrade när de vann alla sina matcher.

Finalen stod mellan Pakistan och Sri Lanka, som blev världsmästare vid den tredje världscupen i T20 för döva. Pakistan vann finalen överlägset med slutresultatet 151-63 vilket innebar en segermarginal på 88 runs (poäng).

Segern innebär mer än bara en världsmästartitel för Pakistans cricketlandslag för döva. Lagets prestation under turneringen har nu lyft fram talangen och potentialen hos döva cricketspelare. Nu väntas fler dörrar öppnas för spelarna i laget.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döva aktivister uppmanar WFD att vidta åtgärder

19 mars 2024

Foto: Adobe stock

Den 10 mars publicerade Instagramkontot @accesspalestine ett brev på engelska riktat till Dövas världsförbund (WFD). I brevet ber de WFD att vidta åtgärder för att skydda bland annat döva palestinier, kongoleser och stödja sudaneser genom att förse dem med nödvändiga resurser och hjälp.

@accesspalestine är ett Instagramkonto där frivilliga personer översätter och delar innehåll om Palestina på olika länders teckenspråk så att döva runt i världen kan få del av vad som händer, på teckenspråk.

Hittills har WFD inte genomfört några konkreta hjälpåtgärder mer än att de har pratat med Palestinian Deaf Society. I brevet står det också att WFD måste erkänna våldet mot palestinerna.

Enligt källor inom den amerikanska regeringen kommer det för närvarande inte att ske någon markattack från Israel i den södra staden Rafah på Gazaremsan. Den amerikanska regeringen har ännu inte sett till någon plan från Israel för att tillhandahålla säkerhet för de 1,4 miljoner palestinska civila i händelse av en sådan attack. Israel har också bekräftat att den israeliska armén ännu inte är redo för attacken och att det inte finns någon evakueringsplan ännu.

Trots internationella påtryckningar vill Israels premiärminister Netanyahu fortfarande genomföra attacken. Han har inte sagt när det kommer att ske. Om attacken genomförs kan den humanitära krisen i Rafah förvärras avsevärt. Det finns i dagsläget få resurser där samt knappt någon mat eller dryck, precis som i övriga Gaza.

Hittills har minst 31 000 palestinier dödats av Israel i Gazaremsan och på Västbanken, varav minst 12 300 är barn. Det finns minst 77 000 skadade palestinier, varav minst 8 600 är barn. Minst 8 000 palestinier saknas. Ungefär 8 800 palestinier sitter fängslade i Israel.

Vid Hamas-attackerna i oktober dödades ungefär 1 100 israeler och minst 8 700 skadades. 128 israeliska fångar hålls fortfarande fängslade av Hamas.

Jos de Winde, Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

SDR deltog i FN:s förhör i Genève

19 mars 2024

Foto: SDR

Den 11-12 mars var Sveriges Dövas Riksförbunds (SDR) ordförande Åsa Henningsson och ledamot Pia Johnsson Sederholm i Genève, Schweiz. Anledningen var att de skulle lyssna på ett förhör. FN har en övervakningskommitté för sin konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den övervakningskommittén förhör den svenska regeringen med jämna mellanrum kring hur de jobbar med konventionens artiklar. Vid det senaste förhöret följde kommittén upp hur den svenska regeringen jobbat sedan förra förhöret.

Under den första dagen hann man gå igenom artiklarna 1-14 och resten dagen därpå. Åsa berättar, via SDR:s sociala medier, att FN:s övervakningskommitté

stälde flera frågor till den svenska regeringen om hur de har löst sina problem, om de sett till att förhindra problemen från att återkomma samt om de har utformat någon tidsplan. Åsa upplevde att de svenska regeringsrepresentanterna hade svårt att svara på frågorna. Representanterna sa att de har en strategiplan men de kunde inte ge något konkret svar på hur arbetet har följts upp från det senaste förhåret.

Inför den andra dagens genomgång av de kvarvarande artiklarna hade SDR i förväg bett kommittén att fråga om planerna kring arbetslivstolkning. Vid förhåret under artikel 27 som handlar om arbete och sysselsättning togs frågan upp. De svenska representanterna svarade att det redan finns stöd från Arbetsförmedlingen där man kan få 150 000 kr per år. Dessa pengar ska gå till bland annat utbildning, utbildning och studiebesök. I och med detta svar, förstod Åsa och Pia hur dåligt insatta representanterna är i tolkfrågan.

När förhåret avslutades konstaterade rapportören för kommittén att det är flera som ser upp till Sverige som har en bra välfärd med bra stöd och insatser, men att Sverige som land verkar ha gått bakåt i utvecklingen. Nästa uppföljningsmöte sker i maj.

Därefter bjöds Åsa och Pia tillsammans med bland annat Funktionsrätt Sverige och Civil Right Defenders till ett möte med den svenska regeringen för att diskutera om hur förhåret har gått. De alla var överens om att regeringen behöver jobba mer. Representanterna sa att de ska bjuda in bland annat SDR för fortsatt dialog.

Åsa och Pia sa att det har varit en upplevelse att närvara och inser att representanterna inte har någon koll på frågorna som gavs. De menar att SDR nu måste jobba extra hårt och ha närmare samarbeten med olika departement i olika frågor - inte enbart kring tolkfrågan.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ukraina blev den stora vinnaren under Deaflympics

19 mars 2024

Foto: winterdeaflympics2023.com

26 länder med totalt 596 deltagare åkte till Erzurum, Turkiet, för att tävla för sitt land i sex olika idrotter den 2-12 mars. Nu är tävlingarna avslutade och Ukraina blev den stora vinnaren.

Flera av nyheterna inför vinter Deaflympics handlade mestadels om klagomål kring arrangemanget, bristen på kommunikationen internt och om oron över säkerheten. Dessa faktorer ledde till att flera länder, däribland Sverige, valde att dra sig ur tävlingarna.

Trots klagomålen genomfördes vinter Deaflympics i Erzurum, Turkiet, den 2-12 mars. 26 länder deltog i de sex idrotterna. Efter att alla tävlingar genomförts hade Ukraina kammat hem tio guld, fem silver och fyra brons och toppar därför medaljlistan. Kina kom på andra plats med 7 guld, fem silver och fyra brons och tredje platsen togs av Österrike med 6 guld, ett silver och tre brons.

Nästa Deaflympics blir sommar Deaflympics i Tokyo den 15-26 november 2025. Då är det betydligt fler idrotter som det ska tävlas i, nämligen: Friidrott, badminton, basket, beachvolley, bowling, cykling, MTB, fotboll, golf, handboll, judo, karate, orientering, skytte, simning, bordtennis, taekwondo, tennis, volleyboll och brottning.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Anklagelser om rasism under damfutsalfinalen i vinter-Deaflympics

19 mars 2024

Foto: winterdeaflympics2023.com

I måndags den 11 mars, kvällen före avslutningen av vinter Deaflympics, hölls finalen för damfutsal mellan Brasilien och Spanien. När det var tio minuter kvar av matchen protesterade brasilianska supportrar häftigt. De anklagade det spanska lagets tränare för rasism och påstod sig ha sett honom härma en apa inför det brasilianska laget. Glåpord utbröts bland supportrar från båda lagen.

Brasilianska spelare uttryckte också sin ilska och matchen pausades. Internationella dövidrottsförbundets (ICSD) tekniska direktör för futsal försökte lugna ner situationen. Till slut gick de brasilianska spelarna med på att fortsätta matchen. När matchen återupptogs låg Brasilien under med bara ett mål med åtta minuter kvar.

Matchen avslutades med en seger för Spanien med 5-2. Vid medaljutdelningen lyfte de brasilianska spelarna gemensamt näven. En kraftfull symbolisk protest som hänvisar till de lyfta nävarna av de afroamerikanska idrottarna Tommie Smith och John Carlos under Olympiska spelen i Mexico 1968, som protesterade mot situationen för svarta människor runt om i världen.

En stund senare reagerade det brasilianska dövidrottsförbundet (CBDS) via sina sociala medier. De menade att det var oacceptabelt att en av spelarna liknades vid en apa och påminde om att rasism är ett brott. CBDS påpekade också att de "behöriga myndigheterna" inte reagerade omedelbart under finalmatchen.

Det spanska dövidrottsförbundet (FEDS) har inte reagerat på situationen utan nöjde sig med att gratulera sitt lag till segern. FEDS anklagas även för audism, eftersom de hörselskadade spelarna föredrogs på bekostnad av döva spelare.

Den 12 mars meddelade ICSD via sociala medier att en undersökning ska genomföras för att utröna vad som hände under finalmatchen. Med anledning av

det har de tagit bort matchvideon från deras YouTube kanal. ICSD bekräftade samtidigt sitt åtagande mot rasism, för inkludering och mångfald inom idrotten och påminde om att anklagelser om rasism inte får tas lättvindigt och att bevis måste kunna fastställas.

På vinter Deaflympics instagram finns ett inlägg med ett foto på det spanska futsallaget som fått över 800 kommentarer, varav de flesta uppmanade till att finalen skulle annulleras och att Spanien skulle fråntas guldmedaljen. Det diskuteras också om krav på att Spanien ska stängas av i framtida Deaflympics.

Aurélien Manceaux, Média Pi

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

”Dövby” på Bali

19 mars 2024

Foto: Adobe stock

På Bali i Indonesien finns en by där alla behärskar teckenspråk, oavsett om man är döv eller hörande. Byn heter Bengkala men kallas Desa Kolok vilket betyder ”den döva byn” och ligger på norra Bali. Teckenspråket som används i byn kallas Kata Kolok vilket betyder ”de dövas tal”.

Anledningen till att alla i byn kan teckna är för att det är en hög andel av byborna som är döva på grund av en speciell gen som heter DFNB3. Just nu är det den sjunde generationen döva som bor där. I skolan går döva och hörande barn tillsammans och lärarna använder både tal och tecken.

I Bengkala är det bara döva män som får gräva gravar. Anledningen är att vissa bybor hävdar att döva är oövervinnerliga eftersom de inte hör de onda andarna som hemsöker kyrkogården. Dessutom anses döva vara starkare än hörande.

På Bali jobbar döve Arie Wahyu Cahyadi som chaufför och reseledare. Arie har

guidat turister från olika länder runt om i världen och det var hans döva vän från Schweiz som inspirerade Arie att bli reseledare. Idag tar Arie med turisterna till bland annat Bengkala, men också till några andra av Balis mest betydelsefulla platser.

Tine Hedin & Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Döva Jodie uttagen i brittiska rugbylandslaget för hörande

19 mars 2024

Foto: Adobe stock

Teckenrapport har tidigare berättat om rugbyspelaren Jodie Ounsley som blev den första döva gladiatorn. Nu har den 23-åriga Jodie blivit uttagen till det brittiska rugbylandslaget för hörande. Det är ett landslag som siktar mot OS i Paris 2024 i sommar.

Jodie ser sin dövhet som en utmaning som gjort henne mer motståndskraftig, fokuserad och kreativ i sitt sportutövande. Eftersom Jodie använder hörapparater avråddes hon som barn att utöva kontaktsporter, något hon trotsade när hon blev brittisk mästare i brasiliansk jiu-jitsu.

Jodie blev den första döva kvinnliga rugbyspelaren att spela för ett seniorlag i England på klubbnivå och senare representerade hon både England och Storbritannien i sju Mannarugby. Att bli en del av Englands sju Mannalandslag var en milstolpe för Jodie.

Med en plats säkrad för Storbritanniens damlag i rugby till OS i Paris 2024, hoppas Jodie på att bli utvald till OS och därmed skriva mer historia. Inte nog med det, Jodie siktar också på en plats i landslaget för 15-mannarugby.

Mona Riis

Döv anställd anklagar McDonald's

19 mars 2024

Foto: Adobe stock

Döva Azhar Zubair från Houston, USA, hävdar att han avskedades från McDonald's på felaktiga grunder. Azhar påstår att han nyligen blivit slagen i ansiktet av en kollega. Slaget kom efter att Azhar försökt stoppa kollegan från att flytta varor utan att först ha kontrollerat inventeringen, trots att Azhars avsikt var att ingripa blev han avskedad.

Azhar hade arbetat där i över 30 år och anledningen till avskedningen sägs vara att Azhar har knuffat kollegan. The Daily Moth rapporterar att Azhar, med hjälp av sin fru, gett en skriftlig förklaring över situationen till McDonald's chefer och personalavdelning. Trots detta blev Azhar avskedad, utan förvarning eller möjlighet till teckenspråkstolk. Avskedningen fick Azhar veta om först när han kom till arbetsplatsen från sin hörselskadade kollega.

McDonald's anklagas nu för brister i avskedningsprocessen, bland annat för att de inte ordnat en teckenspråkstolk så att Azhar kunde ge sin version av händelsen. Azhar misstänker att hans dövhet kan ha påverkat beslutet och säger att han aldrig använde våld när han ingrep mot kollegan, samt att det finns bildbevis i övervakningskamerorna.

Azhar och hans fru har nu kontaktat det nationella dövförbundet (NAD) för att få stöd och överväger att ta hjälp av advokater i fallet. Trots att det fanns övervakningskameror på platsen för incidenten har Azhar ännu inte fått tillgång till videobevisen. Det har kommit till Azhars kännedom att kollegan också blivit avskedad. McDonald's har inte kommenterat situationen.

Mona Riis